Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN SPORT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 april 2009 houdende de toekenning van subsidies voor de uitbouw, de coördinatie en de promotie van het sportaanbod van de studentensportvoorzieningen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen en de erkenning en subsidiëring van een Vlaamse overkoepelende studentensportorganisatie, wat betreft de opdrachten van de associaties en de erkenning van een Vlaamse overkoepelende studentensportorganisatie**
- Principiële goedkeuring

Samenvatting
Om in te spelen op een budgettair veranderde context en om overheidsmiddelen zo optimaal mogelijk in te zetten, voorziet dit voorontwerp van decreet in een wijziging van het decreet van 3 april 2009 inzake studentensport. De belangrijkste wijzigingen betreffen een heroriëntatie van de middelen naar breedtesport en het activeren van studenten, en het stopzetten van de subsidiëring van de overkoepelende studentensportorganisatie, terwijl de erkenningsmogelijkheid behouden blijft.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit voorontwerp van decreet betreft het beleidsveld Sport en het inhoudelijk structuurelement Sport voor Allen.

Dit voorontwerp van decreet voert operationele doelstelling 2.1 van de beleidsnota Sport voor de regeerperiode 2024-2029 uit ("Sterke partnerships - We ondersteunen en begeleiden onze partners om samen een gediversifieerd en kwaliteitsvol sportaanbod voor iedereen te realiseren").

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2026/311 van 30 september 2026. Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het JoKER-advies van 29 september 2026.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Het decreet van 3 april 2009 "houdende de toekenning van subsidies voor de uitbouw, de coördinatie en de promotie van het sportaanbod van de studentenvoorzieningen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen en de erkenning en subsidiëring van een Vlaamse overkoepelende studentensportorganisatie" kwam tot stand om in te spelen op de nood binnen studentencampussen aan een actief sport- en recreatiebeleid. Studenten stoppen immers vaak met sporten op het moment dat ze hogere studies aanvatten. De studentenjaren kunnen ook als laatste kans beschouwd worden om de niet-actieve studenten alsnog een sportieve levensstijl aan te meten en hen bewust te maken van de voordelen van regelmatig sporten. Het decreet van 3 april 2009, dat middelen toekent aan enerzijds de academische wereld en anderzijds de overkoepelende studentensportorganisatie, bood hierop, naast al bestaande inspanningen met betrekking tot studentensport, een bijkomend en fitheidsbevorderend antwoord. Het decreet kwam tot stand in het kader van een herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, waarbij vijf associaties werden opgericht. Deze associaties werden via het decreet geresponsabiliseerd en verantwoordelijk gemaakt voor de uitbouw, coördinatie en promotie van het sportaanbod binnen hun onderwijsstructuur (conform de visie binnen de Vlaamse Regering om maximaal de verantwoordelijkheden en acties bij het niveau te leggen dat optimaal kan instaan voor kwaliteit, klantgerichtheid, rationalisering en integriteit). Elke associatie moest een sportbeleidsplan opmaken en ervoor zorgen dat de aanwezige sportvoorzieningen voldoen aan bepaalde voorwaarden. Ook werd per associatie een overlegplatform opgericht, verantwoordelijk voor het te voeren sportbeleid en aanspreekpunt van de overheid. Daarnaast vormde dit decreet ook de basis van erkenning en subsidiëring van een Vlaamse overkoepelende studentensportorganisatie die volgens haar statuten moest instaan voor de organisatie van associatieoverschrijdende studentensportcompetities en de deelname van studenten aan internationale studentensportcompetities;

2. Het decreet van 18 mei 2018 tot wijziging van het decreet van 3 april 2009 houdende de toekenning van subsidies voor de uitbouw, de coördinatie en de promotie van het sportaanbod van de studentenvoorzieningen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen en de erkenning en subsidiëring van een Vlaamse overkoepelende studentensportorganisatie, had tot doel om een aantal aandachtspunten die tijdens de uitvoering van het decreet van 3 april 2009 vastgesteld werden, aan te pakken. De aandachtspunten en wijzigingen situeerden zich op drie vlakken: financieel en personeel, inhoudelijk en administratief.

3. Het Vlaams Regeerakkoord 2025-2029 plande geen wijzigingen op het vlak van de Vlaamse ondersteuning voor studentensport. Door de onvoorziene negatieve budgettaire context in 2025 met bijhorende besparingen in alle beleidsdomeinen, waaronder ook het beleidsveld sport, werden enkele keuzes op het vlak van besparingen gemaakt waaronder de beslissing om de subsidies voor de overkoepelende studentensportorganisatie vanaf 2026 te stoppen en een kleine besparing door te voeren op de subsidies voor de associaties vanaf 2026. Deze besparing op de associaties gaat evenwel

gepaard met een fundamenteel gewijzigde opdracht en om dat te realiseren wordt een decreetswijziging voorgesteld. Via de voorgestelde wijzigingen worden de genomen beslissingen gerealiseerd en worden beleidsmatige keuzes gemaakt voor het toekomstige Vlaamse sportbeleid voor studenten.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

4. De negatieve budgettaire context zorgt ervoor dat in alle domeinen van de Vlaamse overheid besparingen doorgevoerd moeten worden.

5. Sinds de inwerkingtreding van het decreet van 3 april 2009 en latere wijzigingen hebben maatschappelijke evoluties, stijgende studentenaantallen en gewijzigde beleidsprioriteiten geleid tot nieuwe noden binnen de studentensport. Een optimalisering van de rol en opdrachten van de associaties in studentensport drong zich dus op. Meer aandacht en middelen moeten gaan naar breedtesport voor studenten in plaats van naar competitiesport en deelname aan sportieve events door studenten.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

6. Via een wijziging van het decreet van 3 april 2009 wordt de subsidiëring van de overkoepelende studentensportorganisatie stopgezet, zodat een fundamentele besparing gerealiseerd kan worden. De mogelijkheid tot erkenning van een overkoepelende studentensportorganisatie blijft behouden, zodat afvaardiging van studenten in internationale studentensportcompetities mogelijk blijft.

7. In het kader van de voorgestelde decreetswijziging werden de opdrachten van de associaties kritisch geëvalueerd, in samenspraak met de sector, om de Vlaamse middelen die via dit decreet geïnvesteerd worden, maximaal te laten renderen in functie van het activeren van studenten. Nadruk komt daarbij te liggen op het (her)activeren en actief houden van studenten zodat de studies niet in de weg komen te staan van een actieve, sportieve levensstijl.
Het voorontwerp van wijzigingsdecreet kadert dus binnen het bredere Vlaamse sport- en onderwijsbeleid dat inzet op levenslange sportparticipatie en gezondheidsbevordering bij studenten. Studenten vormen een cruciale doelgroep om sportuitval tegen te gaan en een actieve levensstijl te stimuleren.

8. Daarnaast werden door de associaties bij de uitvoering van het huidige decreet verschillende aandachtspunten vastgesteld, met name op het vlak van financiële draagkracht, administratieve lasten, inhoudelijke flexibiliteit en afstemming met andere regelgeving. Verder is er nood aan een sterker gericht beleid rond breedtesport en deelname van minder actieve studenten.

9. Doelstellingen
- Versterking van het sportaanbod voor studenten met nadruk op breedtesport en inclusie;
- Verhoging van de effectiviteit en efficiëntie van de ingezette middelen;
- Vermindering van administratieve lasten en verduidelijking van procedures;
- Betere afstemming tussen associaties en de overkoepelende studentensportorganisatie;
- Verduidelijking van bestaande bepalingen en actualisering van terminologie.

Impactanalyse

<u>Maatschappelijke impact</u>

Het voorontwerp van wijzigingsdecreet omvat een inhoudelijke keuze om de Vlaamse subsidies voor studentensport in te zetten richting breedtesport en het activeren en in beweging houden van zoveel

mogelijk studenten, eerder dan in functie van topsport en afvaardiging van een beperkt aantal (al sportieve) studenten in competities.

De beperkte besparing op de associaties zal opgevangen kunnen worden door bepaalde keuzes in het uit te voeren beleidsplan. De schrapping van de subsidies voor de overkoepelende studentensportorganisatie zal een fundamentele opzeg vergen van de organisatie, bijvoorbeeld door de werking (dienstverlening, personeelsbestand, activiteiten) in te krimpen en/of door verhoogde of nieuwe inkomstenbronnen aan te boren. Daar is op dit moment nog geen duidelijk en definitief zicht op.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 2

De subsidies aan de overkoepelende studentensportorganisatie worden stopgezet. Het opschrift van het decreet van 3 april 2009 wordt op dat vlak aangepast.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt artikel 2 van het decreet van 3 april 2009, waarbij de definities worden bepaald. De definitie van de "sportraad" wordt geschrapt, omdat dat adviesorgaan na de wijzigingen niet meer nodig is.

De definitie van olympiade wordt in lijn met wijzigingen aan het decreet van 10 juni 2026 – erkenning en subsidiëring georganiseerde sportsector, aangepast. Door de toevoeging van de woorden "oorspronkelijk geplande" wordt vermeden dat bij een uitstel of verplaatsing van de Olympische Zomerspelen, zoals dat het geval was tijdens de coronapandemie, ook de decretale periode van de olympiade zou verschuiven.

Artikel 4

Dit artikel wijzigt artikel 3 van het decreet van 3 april 2009. De subsidies voor de uitvoering van de sportbeleidsplannen van de associaties worden jaarlijks toegekend en bestaan uit een vast bedrag per associatie en een aanvullend bedrag afhankelijk van het aantal ingeschreven studenten. De wijzigingen in het derde lid, 2°, zijn gericht op het aanpassen en duidelijk omschrijven van het referentiejaar dat geldt bij het bepalen van dat aantal studenten. Tot nu toe werd gekeken naar het officieel gevalideerde aantal ingeschreven studenten in het voorgaande academiejaar in de universiteit en de hogescholen die deel uitmaken van de betreffende associatie.
De cijfers van de studentenaantallen worden jaarlijks opgevraagd bij en bezorgd door de Afdeling Hoger Onderwijs, van het Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties & Studietoelagen. Sinds enkele jaren is er een nieuwe decretale en Europese regelgeving van kracht over de ontwikkeling, productie en verspreiding van Vlaamse openbare statistieken. De inschrijvingen en diploma's in het hoger onderwijs behoren sindsdien tot de officiële statistieken. Bijgevolg mag het Agentschap Hoger Onderwijs de definitieve cijfers pas overmaken wanneer deze gepubliceerd zijn op de website van Statistiek Vlaanderen. In de praktijk is dat midden maart. Dat zou evenwel betekenen dat de subsidiebegunstigden pas laat in het voorjaar het exacte bedrag van de subsidie kennen.
Daarom is het logischer om te werken met het cijfer van de studentenaantallen dat beschikbaar is op 1 januari. Op die manier kan de berekening en communicatie over het subsidiebedrag eerder gebeuren. In de praktijk zal het cijfer dat beschikbaar is op 1 januari, het cijfer zijn van het "werkingsjaar – 2". Dus het cijfer van het (subsidie)jaar 2028 zal het cijfer zijn van academiejaar 2025-2026.

De passage dat minstens de helft van de subsidie besteed moet worden aan initiatieven in breedtesport wordt geschrapt, omdat in de nieuwe opdrachten alle middelen naar zo'n initiatieven moeten gaan.
Het vierde lid wordt opgeheven omdat het vaste bedrag moet gaan naar de opdrachten zoals omschreven in het decreet.
Verder wordt verduidelijkt dat reservevorming ten laste van subsidies niet is toegestaan.

Artikel 5

Dit artikel wijzigt artikel 4 van het decreet van 3 april 2009. Enkel het eerste lid blijft behouden en dat in functie van de erkenning van een overkoepelende studentensportorganisatie in functie van deelname aan internationale studentensportinitiatieven. De subsidiëring van de overkoepelende studentensportorganisatie wordt stopgezet.

Artikel 6

Dit artikel wijzigt artikel 5 van het decreet van 3 april 2009 dat gaat over de subsidiëringsvoorwaarden voor de associaties. De terminologie wordt in overeenstemming gebracht met het Wetboek Vennootschappen en Vereniging ("bestuursorgaan" in plaats van het vroegere "raad van bestuur"). De subsidievoorwaarde, vermeld in punt 7°, wordt geschrapt omdat deze niet meer strookt met de nieuwe rol en taken van de associaties op het vlak van studentensport.

Artikel 7

Dit artikel voegt een nieuw artikel 5/1 toe waarin de basisopdrachten worden omschreven die moeten worden uitgevoerd door de associaties om subsidies te kunnen ontvangen. Het realiseren van een breedtesportaanbod staat daarbij centraal. Dat kan door zelf breedtesportaanbod te organiseren, of door aanbod van externen (bijvoorbeeld fitnesscentra of sportclubs in de buurt) te ondersteunen en/of bekend te maken bij de studenten.
Ten opzichte van vroeger is er een duidelijke focus op het aan het sporten brengen en houden van studenten die buiten dat sportaanbod niet sportactief zijn. Ook studenten die buiten dat aanbod sportactief zijn, kunnen deelnemen, maar de organisatie en promotie van het aanbod moet gefocust zijn op de studenten die anders niet aan het sporten zouden zijn. Het artikel benadrukt dat daarbij extra aandacht moet gaan naar het activeren van studenten die drempels ervaren om te beginnen of blijven sporten.

Artikel 8

Dit artikel wijzigt artikel 6 van het decreet van 3 april 2009. De wijzigingen zijn gericht op het versterken van de inspraak van studenten in het sportbeleid dat door de associaties wordt uitgetekend.

Artikel 9

Dit artikel wijzigt artikel 7 van het decreet van 3 april 2009 op het vlak van de personeelsvoorwaarden.

Artikel 10

Dit artikel wijzigt artikel 9 van het decreet van 3 april 2009. De terminologie wordt in overeenstemming gebracht met het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen ("bestuursorgaan" in plaats van "raad van bestuur"). Daarnaast wordt toegevoegd dat het sportbeleidsplan minstens per olympiade geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd wordt, op basis van effectmeting.

Artikel 11

Dit artikel wijzigt artikel 11 van het decreet van 3 april 2009. De terminologie wordt in overeenstemming gebracht met het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen ("bestuursorgaan" in plaats van "raad van bestuur").

Artikel 12

De subsidies aan de overkoepelende studentensportorganisatie worden stopgezet. Het opschrift van hoofdstuk 3 van het decreet van 3 april 2009 wordt op dat vlak aangepast.

Artikel 13

Dit artikel wijzigt artikel 12 van het decreet van 3 april 2009 over de erkenningsvoorwaarden van een overkoepelende studentensportorganisatie. In punt 1° wordt bepaald dat, naast een vereniging zonder winstoogmerk, de overkoepelende studentensportorganisatie ook een van de volgende andere organisatievormen mag aannemen: een coöperatieve vennootschap die erkend is als sociale onderneming of een stichting, opgericht in overeenstemming met het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In punt 4° wordt de mogelijkheid toegevoegd dat de overkoepelende studentensportorganisatie rechtstreeks of via een nationale koepel atleten internationaal moet kunnen afvaardigen. De internationale competities waaraan atleten moeten kunnen deelnemen, zijn de "World University Games en Championships". Ook wordt aangepast dat de internationale federatie van de studentensport, waar de overkoepelende studentensportorganisatie als enige mee geaffilieerd moet zijn, door het Internationaal Olympisch Comité (IOC) erkend moet zijn. In de praktijk is de internationale studentensportorganisatie al jaar en dag de Fédération Internationale du Sport Universitaire (FISU), die anno 2026 ook effectief erkend is door het IOC. De naam wordt niet opgenomen in het decreet om eventuele naamswijzigingen in de toekomst op te vangen.

In punt 5°, a), wordt vanaf nu verwezen naar het decreet van 15 maart 2024 over het stimuleren van een veilig sportklimaat, dat het decreet van 20 december 2013 inzake gezond en ethisch sporten heeft opgeheven.

In punt 7° worden de woorden "in voorkomend geval" toegevoegd, wat verband houdt met het nieuwe punt 1° dat verschillende mogelijkheden voorziet qua rechtsvorm van de organisatie. Enkel als de gekozen rechtsvorm (zie 1°) in een Algemene Vergadering (AV) voorziet, moet de AV uit minstens vijf leden bestaan waarin de vertegenwoordiging van hogescholen of universiteiten rechtstreeks of via hun associaties mogelijk is. Het minimumaantal van vijf leden heeft niets te maken met het aantal associaties (het hoeft geen "vertegenwoordigingssamenstelling" te zijn), maar wel met een bepaald "voldoende ruim" bestuur volgens de principes van goed bestuur. Niet elke associatie moet dus vertegenwoordigd zijn, dat is aan de sector zelf om dat te bepalen.

Punt 10°/1 is een nieuwe erkenningsvoorwaarde. De overkoepelende studentensportorganisatie moet, zoals de associaties, een sportbeleidsplan voorleggen aan Sport Vlaanderen, dat minstens per olympiade geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd wordt.

Artikel 14

Dit artikel heft afdeling III (Subsidiëringsvoorwaarden) en afdeling IV (Subsidiëringsprocedure) van hoofdstuk 3 op. De overkoepelende studentensportorganisatie wordt voortaan louter erkend, niet meer gesubsidieerd.

Artikelen 15, 16 en 17

De geformuleerde overgangsmaatregelen waarborgen continuïteit voor lopende subsidies en de lopende erkenning van de overkoepelende studentensportorganisatie voor de huidige olympiade.

Artikel 18

Het decreet treedt in werking op 1 september 2027, met uitzondering van de bepalingen over de stopzetting van de subsidie aan de overkoepelende studentensportorganisatie, die in werking treden op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

C. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet wijzigt het decreet van 3 april 2009 houdende de toekenning van subsidies voor de uitbouw, coördinatie en promotie van het sportaanbod van de studentensportvoorzieningen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen en de erkenning en subsidiëring van een Vlaamse overkoepelende studentensportorganisatie. Het decreet wordt uitgevoerd door het agentschap Sport Vlaanderen. Voor de uitvoering van het (gewijzigde) decreet wordt in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse overheid jaarlijks een krediet voorzien op begrotingsartikel HB0-1HFH2NY-IS basisallocatie 1HF001 Dotatie aan het Agentschap Sport Vlaanderen voor het decreet tot erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector. In de begroting van Sport Vlaanderen wordt de dotatie langs ontvangstenzijde ingeschreven op begrotingsartikel HG0-BHFHAZZ-OI basisallocatie 9HF442 en langs uitgavenzijde op begrotingsartikel HG0-AHFH2NW-IS basisallocatie 1HF483.

Op de begroting 2025 was voor dit decreet een krediet voorzien van 981.000 euro.
Binnen dat krediet wordt voorzien in

- Subsidies voor de associaties (812.000 euro);
- Subsidie voor de overkoepelende studentensportorganisatie (169.000 euro).

Vanaf 2026 werden de eerder toegelichte besparingen en wijzigingen in de praktijk doorgevoerd:

- stopzetting van de subsidiëring van de overkoepelende studentensportorganisatie (erkenning blijft bestaan);
- besparing op de subsidies voor de associaties gepaard gaande met een wijziging van de opdrachten.

De stopzetting van de subsidiëring van de overkoepelende studentensportorganisatie wordt via het voorontwerp van decreet in het decreet van 3 april 2009 doorgevoerd, samen met andere wijzigingen waaronder de fundamentele focus op breedtesportaanbod voor de subsidiëring van de associaties. Een deel van de wijzigingen (stopzetten subsidiëring overkoepelende studentensportorganisatie) gaat in kort na de goedkeuring van het decreet, een ander deel van de wijzigingen vanaf 1 september 2027 in functie van het academiejaar 2027-2028.

Op de begroting 2026 is voor het decreet van 3 april 2009 een krediet voorzien van 782.000 euro.

De voorgestelde wijzigingen met dit voorontwerp van decreet worden gefinancierd binnen de jaarlijks voorziene kredieten voor de uitvoering van het vermelde decreet.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 29 september 2026. De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 18 oktober 2026.

D. ESR-TOETS

Dit voorontwerp van decreet heeft geen ESR-impact.

E. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp tot wijziging van het decreet van 3 april 2009 heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

F. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp tot wijziging van het decreet van 3 april 2009 heeft geen rechtstreekse impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

De principieel goedgekeurde tekst zal voor advies worden voorgelegd aan de Vlaamse Sportraad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 april 2009 houdende de toekenning van subsidies voor de uitbouw, de coördinatie en de promotie van het sportaanbod van de studentensportvoorzieningen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen en de erkenning en subsidiëring van een Vlaamse overkoepelende studentensportorganisatie, wat betreft de opdrachten van de associaties en de erkenning van een Vlaamse overkoepelende studentensportorganisatie en de bijgaande memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Sportraad (Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media) (SARC).

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

Bijlagen:

- Het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 april 2009 houdende de toekenning van subsidies voor de uitbouw, de coördinatie en de promotie van het sportaanbod van de studentensportvoorzieningen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen en de erkenning en subsidiëring van een Vlaamse overkoepelende studentensportorganisatie, wat betreft de opdrachten van de associaties en de erkenning van een Vlaamse overkoepelende studentensportorganisatie;
- De bijhorende Memorie van Toelichting
- Het advies van de Inspectie van Financiën
- Het begrotingsakkoord